

THESES PHILOSOPHICÆ,

QUAS

*Consensu Ampliss. Facult. Philosoph. in Reg.
Academia Aboënsi,*
Sub PRÆSIDIO
Maxime Reverendi atque Celeberrimi VIRI,

DN. DOCT. CAROLI
MESTERTON,
Logic, & Metaphys. PROFESS. Reg. & Ordinar.
Publice Ventilandas sifit
ANDREAS HEINRICIUS,

WIBURGENSIS,

Novemb.

DIE XIII. OCTOBR. MDCCLXII.

A B O ÄE,

Impressit JOHAN CHRISTOPHER FRENCKELL.

Pereximie atque Praestantissime
Domine AUCTOR & RESPONDENS
Amice Honoratissime!

Scientiarum maximam esse præstantiam, dignitatem insig-
nem & multiplicem utilitatem, neminem ratione prædi-
cum, inficias ire opinor. Via vero ad illas pervenien-
di non adeo est facilis. Proinde, qui semet huicce commit-
tit semita, & ad ipsum culmen eniti studet, comitatu dili-
gentia & patientia opus habet. Quod Tu, Praestantissime
Domine, hoc non prætermisisti, doctrina illa, quam possides,
egregia, satis luculentum perhibet testimonium. Id etiam te-
stantur THESES TUÆ, nervose elucubratae, quas non so-
lum in publicum edidisti, sed etiam, eruditionem TUAM ul-
terius demonstraturus, in arenam descendere disputatoriam ea-
rumque veritatem defendere TIBI propôsuisti. Quamprimum
hoc mihi innotuit, maximam ex eo percepi latitiam, quam
ne publice declararem, temperare mihi non potui. Quocirca
mei esset officii, loco hoc valde oportuno laudibus, quas
promeruisti, copiosissimis TE prosequi, & quos in variis
scientiarum generibus progressus fecisti, prædicare; sed præ-
terquam, quod vires meas hoc superat, singularis TUAE mo-
destia & amicitia, quæ nos plures per annos intercessit, id
prohibent. Quin etiam supervacaneum id esse judico, qvum
tot existent, qui præconium TIBI deferunt, quot sunt veræ
virtutis amantes. Gratulor interim, & ex imo TIBI gratulor
pectore eximia & felicissima naturæ dona, nec non Erudi-
tionem pulcherrimam.

Gratulor Parentibus Filium disciplinis moribusque or-
natum, ipsis solatium & fulcrum senectutis futurum. Gra-
tulor denique amicis decus atque delicium jucundissimum,
quorum in numero me semper velis referre enixe rogo, qui
ut honestissima TUAE destinata prospere & feliciter succedant,
animo magis voveo quam verbis.

TIBI

obstrictissimus;
HENR. H. F. CALONIUS.

THESIS I.

ui ex Scholasticorum tricis,
de veritatibus Metaphysicis judi-
cant, idem nobis facere viden-
tur atque pagani, qui ob Chri-
stianorum quorundam vitam fla-
gitiosam, Veritatem Religionis
Christianæ, ludibrio & contemptui exponebant.

THES. II.

Ad Logicam omnibus mortalibus insitam, in
examinandis imprimis rebus abstrusissimis, tuto
provocare non licet; neque confusa quævis notio-
num

num Metaphysicarum cognitio , scientiam parit , qualem ad usus applicandam , ipsa disciplinarum indoles & justae artis cogitandi leges requirunt .

THES. III.

Fieri quandoque solet , ut quod Metaphysici est proprium , id sibi jure quasi suo assumant , qui ne levissimas quidem officii Metaphysici partes unquam implere valent , quod scientiae huic haud parum obfuit .

THES. IV.

Definire non audemus , an ex fragmentis mysticorum ex Philosophia Platonica & Pythagorea enatis , plus damnii , quam ex Scholastica Theologia & Philosophia in Academiis olim regnante , Ecclesiæ vel reipublicæ illatum sit ; si tamen nostra ætate plures de curiosis novisque potius adferendis , quam solidis utilibusque fuerint solliciti ; id aetum omnino esse videtur , per galantes has literas , (verbis utor Leibnitii) , ut mixta hæc varietatis literariæ farrago , tam veræ Theologiæ quam solidæ Philosophiæ haud minus intulerit detrimentum .

THES. V.

Ut proprie imperium voluntatis in intellectum , qua specificationem judicii non datur ; ita pessimum est commentum ingenii humani statuere ,

re, judicium esse actum mentis liberrimum, nobisque licere, non ad objecti & rei veritatem intellectu perceptibilem, sed ad solam voluntatis inclinationem, aut si mavis piam ejus affectionem, actiones nostras determinare.

THES. VI.

Qui moralitatē actionum humanarum, cum Hobbesio, ex lege tantum civili deducunt, turpiter quidem errant, sed gravius illi, qui eandem ex quoconque arbitrio humano, cum Lojolitis dependere contendunt; everso enim necessario & immutabili moralitatis fundamento, non potest non lata pandi via ad probabilissimum & indifferensimum moralem, quibus ceu fulcris, doctrinam suam superstruere solent Jesuitæ, ad artes quascunque nefarias sub praetextu Zeli religiosi patrandas, ut hinc fatum, quale ordo eorum nuper in Gallia & Lusitania expertus est, jure promeruisse censeantur.

THES. VII.

Licet applicando ad praxin & usum, regulas prudentiae, quas exhibet politica, magna sc̄epius animum humanum occupet incertitudo, ut non sine formidine oppositi, quidquam de eventu rerum sc̄epius sperari queat, imprimis cum supremæ Divinæ providentiae placuerit humana consilia, haud raro

raro illudere; tamen scientiæ politicæ, sua debetur certitudo, ut in illa æque ac in reliquis disciplinis moralibus, dentur demonstrationes, id quod contra Puffendorffium defendimus, qui adversus Aristotelem demonstrationis honorem, juri naturæ merito vindicavit; sed immerito politicæ abjudicavit.

THES. VIII.

Circa Legem naturalem a DEO dispensari non posse, censemus, nec in illa unquam dispensatum fuisse, firmoquodam demonstrari potest argumento.

THES. IX.

Leges quidem maxime necessariæ sunt in republica, adeo, ut ipsa sine eis consistere, nullo modo queat; attamen multitudo earum obest magis quam prodest reipublicæ.

THES. X.

Cultum DEI externum esse necessarium & natura demonstrabilem, refragante licet Thomasio, certo certius statuimus.

THES. XI.

Quod Atheus bonis moribus sit aptus, cum Bælio afferere non possumus.

THES.

THES. XII.

Brocardicon illud: quo *quidam gladium dicunt esse judicem controversiarum inter gentes*, cum grano salis est capiendum, ne quis bellum seu eventum belli esse judicium ex compromisso belligerantium in genere affirmet.

THES. XIII.

Quemadmodum experientia constat plures ex latronibus primitus factos reges; ita imperatoribus romanis olim a militibus constitutis, summum non denegari debet imperium, licet ipsa electio vitio non caruerit.

THES. XIV.

Per dominium eminens, qui duos ejusdem rei simultaneos dominos poni existimat, oppido fallit, falliturque.

THES. XV.

Ut quis pro patria semet devoveat, ad hoc nemo jure perfecto obligatur.

THES. XVI.

Jus talionis, veteres quidem Sveo-Gothi, teste Stiernhökio, ignorarunt, nos tamen idem æquum esse contendimus; sed pœnam talionis simplicis semper irrogari vel posse vel debere non urgemos.

THES.

THES. XVII.

Fœtidum redolet papismum, velle jura principis circa Sacra ad Pontificem Romanum aut Episcopos referre.

THES. XVIII.

Licet nulla actio humana respectu finis ultimi sit indifferens, plures tamen dari actiones secundum speciem, indifferentes, non negamus.

SOLI DEO GLORIA.

THESSALIA.

Thes. integræ vel bole vel depare non subiectus est. THESSALIA.